

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
 Egész évre 12 kor.
 Fél évre 6 kor.
 Negyedévre 3 kor.

Egyes szám ára 16 fillér.

Hirdetések díja:

1 centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Nyílt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség

és
kiadóhivatal:

Földes Ede

könyvkerekedése

Bethlen-utca 2. sz. alatt,

hova úgy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kérjük t. olvasóinkat, sziveskedjenek lapunkra előfizetéseiket mielőbb megújítani, hogy a kellő számú példányok nyomtatása iránt intézkedhessünk. Előfizetési áraink: Egész évre 12 korona, félfévre 6 kor., negyedévre 3 kor. Az Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület tagjai — ha egyszerre fizetnek elő az egész évre — a „Közérdek“-et 10 koronáért kapják.

A válaszfelirat.

(P. C.) A felirat, melyet a felirati bizottság előadója, Falk Miksa dr., válaszul a legmagasabb trónbeszédre, a képviselőházban benyújtott, terjedelmesebb a hasonló államiratoknál, de egy szó sincs benne, melyet szívesen nélkülöznek, vagy beszédfordulat, melyet szívesen elhanyagolnak, vagy egyáltalán másképp formulázottak kívánhatnánk. Tartalomra és alakra nagyjelentőségű államirat ez, mely szerzőjét magas publicisztikai tehetségeinek zenitjén mutatja be. Közéletünk legkiválóbbjai elismerik ezt, s azért csak természetes volt, hogy a felirat szerkesztését most is Falk Miksa felszabadító bevált tollára bízták. Személyes ovációknak tarthatjuk, hogy az ellenzék az igen terjedelmes irat azonnali felolvasását kívánta, tetszésének több helyen kifejezést adott és csak a felirat vege felé emelkedett gyenge ellenzés, míg a szabadelvű párt padjairól a lelkesítő helyeslés erős akkordjai hangzottak fel.

Nagyon messze vezetne az egész felirat parafrázisa, egyes helyei azonban méltán ragadják meg az olvasó elmejét; ezeket akarjuk érinteni. Igen találóan ismerteti a felirat a helyzet nehézségeit, melyek elhárítása nem áll kizárólag a parlament hatalmában. Lángbűtökkel festi a gazdasági depresszió hatását, és helyesen utal arra, hogy a jobb évek feleslegét oly mulasztások pótlására kellett fordítanunk, melyeknek okai nem vagyunk és ezért nem gondoskodhattunk tartalekokról soványabb esztendőkre. Szinte klasszikusak az Ausztriához való gazdasági viszonyunkról szóló fejtegetések. Kényszerítő erejű plasztikával van kidolgozva a feliraban Magyarország joga a külön vámtérület felállításához egyrészt, hajlandósága másrészt, hogy e jogaival, a két állam érdekeinek összeegyeztetését feltéve, ez idő szerint élni nem kíván. Nem kicsinyítjük

Falk érdemét, ha kifejezzük azt a gyanításunkat, hogy ezt a helyet Széll Kálmán miniszterelnök különös nyomattal befolyásolta, mert abban a legkisebb aránylatig vissza van adva az ő szelleme és államférfiai felfogása.

Igen figyelemreméltó az a hely, mely arról az eshetőségről szól, ha nem sikerülne a szövetséges német birodalommal kereskedelmi szerződést kötünk. Ez esetben oly fegyverekhez is kellene nyulnunk, — mondja a felirat — melyek elvből nem kellemesek de amelyek hasznátára az övédelem kényszerít bennünket. E fegyverek alatt, ha akarunk, csupán háborús vámokat érthetünk, de némileg szárnyaló képzelettel más, nemzetközi természetű gazdasági megállapodásokat is sejthetünk atattuk, melyek nehezen tévesztenék el céljukat. Az illető helyet nem kell így értelmezni, de megenged: az ezt az értelmezést is, és ebben látjuk a szerkesztés mesteri voltát.

Megelégedéssel fogja a nagy közönség olvasni a feliratban, hogy az adóformát az egyenes adók emelésének kizártnak kell maradnia, és csak arról lehet szó, hogy a terhek egy része ama vállakra, melyek mártul vannak terhelve, azokra a vállakra harittassék át, melyek aránylag meg képesebbek azok elviselesére.

Igen érdekes a felirat állásfoglalása a trónbeszédben kifejezésre jutott elvvel szemben az összes termelési ágak egyenlő és harmonikus fejlesztéséről. A szabadelvű párt, melynek nézetei első sorban jutnak kifejezésre a feliratban, természetesen ugyanezt az elvet vallja; annál inkább meg kell jegyezni, hogy a legelső gyakorlati alkalomnál a mezőgazdaság érdekei állítatnak homlokterébe. Az utjon szerkesztendő általános vámtarifa említésénél történik ez, melyre vonatkozólag a felirat határozatlan hangsúlyozza, hogy itt a földművelési érdekeket első sorban kell figyelembe venni. Ebből láthatjuk az agráriusok, hogy valódi érdekeiket mindenki, még a merkantilisták is szívesen előmozdítják, és hogy csak oly követelések részesülnek visszautasításban, melyeknek teljesítése nemcsak más kereseti ágaknak okozna kárt, hanem nekik maguknak is.

Különbösen a választási harcok hevében felmerült ellentéteket a gazdasági kérdések felfogásában elinte-

zettéknek tekinthetjük, miután a szabadelvű párt összessége Széll Kálmán programját a magáévé tette, ami a csütörtökön kezdődött felirati vitában hallhatóan és behatóan bizonyult be.

Az elegikus néppárt.

Szinte csodat művel Széll Kálmán kormányzata. A magyar katolikus nagygyűlés, melyet f. hó 7-én fejezték be, alig hasonlítható össze a múlt évével. A különbség a kettő közt meglepő nagy. Mindenekelőtt kellemesen kell, hogy feltűnjék az a nagy tartózkodás, melyre a magas klerus törekedett ezúttal, s már ezzel magával egészen más bélyeget nyomott a gyűlésre. Sok püspök egyáltalán távol maradt, a megjelent egyházfjedelmek nagy része pedig szándékosan a háttérben tartózkodott s meg a harcias Hornig Károly báró veszprémi püspök is ki a záró beszédet tartotta, egészen más hangnemből beszélt, mint szokott. Ez a kegyelmes és főtiszteleadó ur most megemlekezett magyar voltáról, és a legtisztább, legforróbb hazaszeretetről beszélt, a kiolthatatlan lángoló hódolatáról az anyaföld iránt, melyen elhűnk, halunk kell, és hogy a katolikus gyűlés tagjai magyar katolikusok és azok is akarnak maradni. Az persze, amit Hornig püspök a gyűlés elzáról mondott, mindenütt nagy fejesóvást kell, hogy idézzen elő. „Azt akarjuk jelezni és éreztetni, — ugymond — „hogy letezhünk, és hogy mindenképpen súlyunk arányában helyet, világosságot, levegőt kívánunk ebben a hazában.“ Ehhez valóban nincs szükség országos gyűlésre és külön szervezetre, és ha a katolikus gyűléseknek más céljuk nincs, akkor csakugyan feleslegesek. Nekünk azonban jobb véleményünk van a kérdéses czelről. Ha a gyűlés a harmadik nyilvános ülés tárgysorozatának mindjárt az első pontjánál: „Állami és társadalmi közreműködés a szociális kérdésben“ — nem elégszik meg néhány üres frazissal, hanem gyakorlati czelokokat tűz maga elé, ezer és ezer ember adja a gyűlés minden tagját; de tényleges beavatkozásra — keves, dicséretes kivétellel — nem gondolnak a főtiszteleendő és méltóságos urak, holott a magyar föld legnagyobb része a katolikus főpapság és a katolikus arisztokracia birtokában van. Utánzásra méltó példák voltak mindig s vannak most is. Mindenek elén Vasváry Kólos hercegprímás és Csécszka György kalocsai érsek, kik tele kez-

TÁRCZA.

Emlékezés Erzsébet királynéjára.

Erzsébet napján.

Immár három éve, hogy felejthetetlen királynénkat meggyilkolta egy rettenetes eszme vad fanatikusa. Meggyilkolta hidegen, kegyetlenül, nem nézve nemét, védtelen ártatlanságát, szentté avató bánatát, csupán azért, mert fején koronát viselt. Micsoda rettenetes tragédia ez? Mintha a görög mythosok iszonyatos légtörében éreznék magukat, ahol istenek végzetéből jők és ártatlanok pusztulnak el együtt a gonoszokkal. De ez rettenetesebb még annál is. Nem isten, nem hős, még csak nem is ember követte el e gyilkosságot, melylyel leszakítja Magyarországot legszebb virágját, hanem egy vérszomjas vadállat.

Paratlan a mi felejthetetlen királynénk tragédiája. . . . Mi az ő szerencsétlen végzetéhez képest az Antigoneé? Hisz ő vétkezett a király törvénye ellen. Vagy a Cordeliáé? Ő pedig fegyverrel ment apja megboszulására. Vagy pedig Mária Antoinetteé? Ő meg ellenségeivel nyílt harcban esett el.

Egy törzsúrás a genfi tó parján egy nemes szív közepébe: s az egész Európa, az egész művelt világ megdöbbenve riad fel és reszketni kezd. A vén föld is megrázkodik e kegyetlen, vérlázító gyilkosság láttára.

Hiszen ki biztos közülünk máról holnapra, ha sem az ártatlanság, sem az anyagi jóság nem óv meg a legszörnyűbb haláltól? Mi biztos akkor e földön?

Boldogtalan, bús királyné. egykor oly szép, oly bol-

dog valál, hogy arcod tündöklése fényt vetett e romlott világra! Boldog nő, boldog anya; két hatalmas birodalom urnője s egy lovagias nemzet bálványja valál: s egy vakon irányított tördőfés egyszerre, váratlanul a halál sötét birodalmába taszított. Átok read „Orkusz“ gyászos sötétsége, ki minden szepet elnyel!

Bus végzeted megrázta még az erzeketlent is; megsirattak a föld kerektségén mindenütt igaz könnyekkel, ahol jó és nemes szívű emberek laknak.

És itt, a négy folyam és hármás berez honában mennyi fájó érzes, mennyi edes emlék zsziboug a sziveinkben elhunyt személyed körül!

Hisz mielőtt edes anyánk lettél volna, nagyon szomorú napok jártak a magyarra, és hogy edes anyánk lettel, szerető meleg tekintetteddel megláttad ezt a gyászba borult nemzetet. Megtanultad nyelvünket, hogy értséd, mit érzünk és beszélünk, s hogy edes nyelvünkön szólíthass. Megbecsülted nagy íróinkat, költőinket, államférfiainkat.

Az a kis pont, a te szerető szived, tudta éreztetni szeretetedet szeretteiddel, és megérted azt, hogy a szét-dult romok fölött a bizalom és szeretet hidja újra fölépült a nemzet és királya között. Szent István koronája ismét ott ragyogott a magyar király fején, és ő reá, a mellette állóra, vetette legfényesebb sugarát.

Nemes szívének jutalmát megtalálta önmagán kívül is. Egy halottaitól föltámasztott nemzet halála vette körül és örömmel látható, hogy az újjászületett nemzet mily hatalmasan tör előre munkásságával, hódításával minden téren. A budai királyi palota újra fénylett, a gödöllői erdő büszkén rázhatta lombját, mert egy sze-

rető szivet nevezhetett lakójának. Láttá, hogy gyermeki mily szépen nőnek. Megérte a nagy boldogságot, amidőn fia, Rudolf szive bálványá, az új királyfi, oldalán ifju, szep nejevel, fogadja nemzetének lelkesült hódolatát.

Az egész világ előtt vett részt a nemzet gyászában, midőn „a haza bölcsé“ ravatalánál megjelent.

És ezután egy kikutathatatlan sötét éjszaka örökre ellopta a derűt arcáról. De még a megpróbáltatás ezen nehéz napjaiban is ő volt királyi férjének, az „a pána k“ támasza.

Ettől az időtől kezdve kereste, amit elvesztett: a lélek derűjét, életkedvét. Kereste idegen országban, tengeren, szárazon, míg egyszer megnyílt előtte a sir, ő belépett oda anélkül, hogy észrevette volna.

Koronás feje emlékezetében marad szeretteinek, a míg csak él egy magyar.

S azóta:

„Szomornan zúg a gödöllői erdő:
 Boríts be, boríts be, te sötét nagy felhő!“

A budai királyi palota azóta reggeltől estig és estétől reggelig epedve várja szeretett királynéját, hogy, ha mint élő nem is, legalább mint halott legyen a lakója.

A szegény magyar nép pedig most is gyászol. Gyászolja legjobban szeretett védőangyalát, kit most sűrű, sötét homály borít.

Borbély István.

zel segítenek elő minden jót s iparkodnak enyhíteni minden szerencsétlenséget. De mily csekély e nemes buzgóság hatása a magas klérus és a katolikus főnemesség többi tagjaira!

A világi tagok szintén rátették ezuttal hangszerükre a szordinát, hogy tompább hangon szóljanak. A néppárt vezére egészen elégikus hangulatban volt, az érdekenység valóságos ellágyította s azzal vigasztalta hallgatóságát, hogy a felekezetenküliségről szóló törvényre vonatkozólag az ő és ultramontán barátai fáradozásainak sikere az utódok osztályrésze lesz. Úgy látszik, a tiszta választások eredménye a néppártra is mily benyomást gyakorolt és a vezeték kénytelenek a nemzet döntéséből a megfelelő következményeket legalább annyiban levonni, hogy az eddigi kihívó beszédmódról leszoknak és szerényebb hangot keresnek, mely inkább összhangban van pártjuk gyengeségével.

Sok komoly, tárgyilagos ellenvetést lehetne emelni a többi szónokok egyik-másik fejtegetése ellen, de lemondhatunk erről azért. — írja a Pester Corr. — mert ezen a gyűlésen az ultramontán törekvések visszaáramlása oly félreismérhetetlenül kiderült, hogy teljes lelki nyugalommal várhatjuk a Szell-korszak további hatását és a zavaros vizek lefolyását. A hamisítatlan, igazi szabadelvűség győzelmes ereje oly nagy, hogy az ultramontán törekvések nem okozhatnak kárt.

Acetylen-világítás városunkban.

Az „Egyetértés“ régebben érdekes tárczákat hozott a természettudományok köréből. Ami haladás, felfedezés történt e téren, sietett ismertetni s felköltetni a laikusok érdeklődését. Mintegy 8—9 évvel ezelőtt felémeltette egy ilyen tárczázikk írója, hogy Amerikában veszedelmes versenytársa támadt a villanyvilágításnak. Acetylennek hívják az új gázt, melynek fénye legjobban megközelíti a ragyogó napfényt, s ennek dacára mégis olcsóbban lehet előállítani, mint más világító anyagot. És csakugyan az acetylen hamar utat tört Európába s Budapesten élénk érdeklődéssel néztem meg minden újabb haladást, melyet az acetylent előállító gépek terén bemutattak. Kellemetlen fokhagymaszaga s robbanó hatása is mind csekélyebb lett a gondos tanulmányok folytán s íme, f. hó 15-én pénteken Berdenich Győző budapesti mérnök, ki specialista szakértő az acetylen-világítás és a vízvezeték-tervezés terén is, egy oly kiváló előadást tartott az acetylenről, mely úgy szabatosága, mint meggyőző hatásánál fogva a városi házan egybegyűit nagyszámu érdeklődőt valóban kellemesen lepte meg. Az értekezletet dr. Varró László polgármester hívta össze, ki alapos tanulmányutató tett az acetylen világítás körül s megjárta pl. Alsó-Zsukot, hol Bakó Ferencz rendezte be birtokán igen szép világítást; továbbá volt Veszprémben, hol a város közterei s igen sok magánház, üzlet stb. acetylenel van világítva. Városunkban a városháza, a „Nemzeti“ s a „Ket Hattyu“ szállója világítása van egyelőre tervezve, de igen valószínű hogy a közvilágítás s egyesek üzletei, lakásai is az acetylent fogadják el s ezzel jó példát adnak olcsó és fényes világítás tekintetében más városoknak s vagyonszámuk községeknek is, ahol felfogják értelmét azon jogos kívánságnak: „több és jobb olcsó világosságot!“ —

Az acetylen és az acetylen-világítás ismertetése.

Mi az acetylen?

Az acetylen szintelen, atlátszó és rendkívül nagy világító erővel égő gáz. Lángja szintelen, vakító fehér, rendkívül világos és a nap világosságához valamennyi más fényforrás között a legjobban hasonlít.

Az acetylen-gáz fényhatásának megközelítő összehasonlítására elegendő felhoznunk azt, hogy a közönséges kőszéngázal, hasított égők alkalmazása mellett 16-szor, Auer-égők alkalmazása mellett pedig 3-szor oly fényesen ég.

Miként nyeretik az acetylen?

Az acetylent különféle módon lehet összeállítani. Gyakorlati jelentősége azonban csakis a calcium carbidból, egy szagtalan tűzálló szürkés-fekete anyagból való előállítás bír.

Ezen anyag szénnel, a villamos kemence rendkívül nagy hősegenél, mésszel való összeolvasztása által keletkezik.

A calciumcarbíd — röviden carbíd — sajátos anyagot alkot.

A legerősebb tűző tehető anélkül, hogy égne; ugyancsak a legerősebb vegyszerekkel — nevezetesen maró légenyissal, kénsavval stb. — kezelve sem változik meg lényegesen. És valamennyi kemény, szilárd kőszertő anyag sztroncsolásához használni szokott eszközökkel daczolni látszik.

Mint a kő, kalapáccsal kis darabokká, végre porrá zúzható; de porlakban is éppen olyan tűzálló; légeny-

sav és más erős vegyszereknek épp úgy ellenáll, mint azelőtt.

És még sem oldhatlan!

Ellenkezőleg!

Ezen szilárd, kemény, a legerősebb tűznek ellenálló anyag a leggyengébb ismert oldószernek, a víznek ellenállni képtelen.

A carbíd a víz által nemcsak feloldódik, hanem teljesen szét is rombolatik, még pedig oly erélyvel és gyorsan, hogy aki először látta, méltó bámulatát elfojtani képtelen. Ha p. o. egy mogyoró nagyságu carbíd darabot egy pohár vízbe dobunk, szemünk előtt érdekes jelenet játszódik le. A bedobás pillanatában a víz meglevően látszik. Forrásba jó! Viharszerűen felbugyog, egyik gázbuborék a másik után válik el a carbídtól és erőszakosan tör fel a felszínre, ahonnan a vizet folyton szétfeccskendezve a levegőben elszéled. Felfogva, egy megfelelő égőhöz vezetve és aztán annak kiömlési nyilasánál valamely égő tárgy által meggyújtva, oly vakító fényt sugároz ki, hogy az első pillanatban kénytelen az ember a szemét behunyni; akár csak a nap sugarai

Ez az acetylen-fény!

A látszólag oly ellenálló-képességű, kőszertő carbídból a víz egy eddig nem ismert szépségű fényt árasztó világítógázt fejlesztett!

A kereskedésben előforduló carbíd 1 kilogrammja kevesek számban 1½ liter vizet igényel. Sem kevesebbet sem többet! E mellett átlag 290—300 liter acetylen-gáz fejlődik.

Azonban az acetylen-gáznak nagy mennyiségben való előállításánál sokkal több vizet kell venni, mint amennyi az acetylen-gáz fejlesztésére szükséges; akkor minden nagyobb megmelegedés s ez által okozható esetleges kar elkerülhető.

Erre minden jól szerkesztett acetylen-gáz-fejlesztő készüléknek a legnagyobb gond lesz fordítva.

(Folytatása következik.)

Erdélyi Kárpát-Egyesület.

(Kivonat az évi jelentésből.)

Az Erdélyi Kárpát-Egyesület (rövidítve E. K. E.) folyó hó 10-én tartotta évi közgyűlést Kolozsvárt. Ez alkalomból a választmány nevében Radnóti Dezső főtitkár terjedelmesebb jelentésben számolt be az egyesület működéséről. E jelentésből adjuk a következőket:

* * *

Az E. K. E. múlt évi működését is a kitartó és lelkes munkásság jellemzi. Az egyesület ezzel a széleskörű munkásságával méltó tiszteletet és nagy népszerűséget szerzett magának az országban. Nagy vagyonnal nem rendelkezik, de amit a nemzet áldozatából kapott, azt a legjobban és a legkörültekintőbben használta fel. Így is évente negyven-ötven ezer koronát fordít céljainak megvalósítására.

Működésének néhány jellemzőbb mozzanatát az alábbiakban ismertetjük.

Az egyesület szervezete. Az E. K. E. védője József Ágost kir. herczeg, aki folytonos érdeklődéssel kíséri az egyesület ügyeit és minden alkalmat megragad, hogy az E. K. E. iránt érzett élénk rokonzásának tanujelet adja. Az E. K. E. tagjai a legmélyebb tisztelettel veszik körül védőjüket és a fontosabb gyűlések alkalmával mindig a legmelegebb szeretettel tanúsító tivarral fejezik ki hódolatukat.

Az elnökség élén Feilitzsch Arthur báró orsz. képviselő áll, ki mellett Radnóti Dezső főtitkár, Merza Gyula főpénztáros, Kovács Géza és Fodor János titkárok buzgólkodnak. A központban külön turisztasági, balneologiai, háziipari s székely szakosztályok és minden erdélyi vármegyében vármegyei osztályok szolgálják az E. K. E. céljait. Budapesten Dániel Gábor orsz. képviselő vezetésével egy nagyobb szervezeti székesfővárosi osztály működik. Az E. K. E. „Erdély“ címmel havi folyóiratot ad ki, melynek „A Mi Földünk“, „Erdély Népei“ és „Kerekpáros Turista“ cz. önálló mellékletei vannak. A székesfővárosi osztálynak „E. K. E.“ címmel külön értesítője van. A tagok száma 5000. Az évi díj 6 kor.

Erzsébet-zászló. Dicsőült Erzsébet királynéknak emlékére az egyesület Urunk és királyunk ő felségének engedelmével díszes Erzsébet-zászlót készített, melynek költségeit a magyar asszonyok gyűjtötték össze. A zászló egy régi Apafy-zászló után készült, egyik oldalán Erzsébet királynéknak himzett arczképével, másik oldalán az egyesület jelvényével. A zászlót az E. K. E. a jövő évben, a Mátyás-szobor leleplezése alkalmával fogja felavatni Augusztó kir. herczegnő megígért személyes jelenlétében, aki a zászló-anyai tisztelet igen szívesen elfogadta.

Néprajzi Múzeum. Mátyás királyunknak születési háza Kolozsvárt régóta omladozó állapotban volt. Ezt a házat szemelte ki az E. K. E., hogy abban össze-

gyűjtse a népképzelt és népművészet alkotásait. Hosszas tárgyalások után Kolozsvár városa helyre hozta és átadta muzeumi cselokra az E. K. E.-nek. Az egyesület most már hozzáfoghatott a munkához, hogy megmentse a népeletből mindazt, ami érdekes és taunulságos. Az anyag nagy fáradsággal és nagy költséggel összegyűlt és az egyesület Jankó János dr., a budapesti néprajzi muzeum tudós igazgató-őret, kérte fel, hogy azt rendezze és kiegészítse Jankó a felkerést elfogadta és már hosszabb idő óta vezeti a munkálatokat. Kapcsolatosan a néprajzi muzeummal megindította az egyesület az iparművészeti és képzőművészeti muzeum felállítását is, melynek részere megszerezte Bethlen Gábor fejedelem második feleségének, Brandenburgi Katalinnak, egy rendkívül értékes és díszes skofiumos szoknyáját, és Appaffy Mihály és neje gyönyörű mintázatu festett templomi székeit. Az egyesületet ebben a tevékenységében a Muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelősege lelkesen támogatja.

Székely mentő akció. Látszólag nem tartoznak az E. K. E. cseljai közé a székelység megmentésének kérdése, de minthogy többi egyesületünk ezt a kérdést nagyon lanyhán kezelték és minthogy mindaddig az E. K. E. másnemű működést a Székelyföldön nem fejthet ki, míg a székelység bajain segítve nem lesz hazafias kötelességének tartotta, hogy ennek az ügynek előbbre vitelet munkarendjébe felvegye és teljes erővel annak megoldásán dolgozzék. Így merült fel aztán az az eszme, hogy mielőtt e kérdésben valamely lépés történnék, előbb számba kell venni a bajokat és keresni kell ezek orvoslásának gyógyító szereit. Széles alapon, nagy arányokban indította meg aztán az E. K. E. a székely mentő akciót, melynek első felvonása az a székely kongresszus lesz, melyet az egyesület a nyáron a Székelyföld valamely alkalmas pontján rendez. Ennek a kongresszusnak előkészítése nem az ismert csapásokon, hanem egészen gyakorlati irányban halad, s pedig úgy, hogy a kongresszus után az egyes határozatok megvalósításához azonnal hozzá lehessen fogni. A fölkért egyes előadók nem az iróasztal mellett készítik el előadói javaslatukat hanem az E. K. E. anyagi segítségével szétmennek a székelyföldön és a helyszínen tanulmányozzák a bajt és határozati javaslatokat így állapítják meg. Ezeknek végrehajtását aztán az egyes kulturális és közgazdasági egyesületekre bízzák, melyek eljárásuk eredményéről az évenként ismétlődő kongresszusokon számolnak be. Az előadói javaslatok, ha időközben elkészülnek, röpiratok alakjában is megjelennek, hogy mintegy előkészítsék a közvéleményt az egyes kérdésekről és a szakszerű bíralatnak is anyagot szolgáltatassanak. Elsőnek jelenik meg a napokban Hoffmann Géza bányáigazgató tanulmánya „a Székelyföld bányászata“ról, azután következni fog Barabás Endre tanár munkája, mely „A nemzetiségi bankok elterjedése a Székelyföldön és az eddig folyósított jelzálogkölcsonök összege“ címet viseli. Mika Ottokár „A székely kérdés lokális megoldásának módjairól“ fog értekezni stb. Hasonlóképp tanulmányozzák a székely kérdés egyes részleteit más felkért neves előadók is.

Örvendetes tényként említi a jelentés, hogy a kongresszusi költségekre az E. K. E. védője, József Ágost kir. herczeg, 200 koronát küldött, és e nemes példán buzdulva, egyéb adományokból is befolyt 2000 korona.

A romániai székely gyermekek. A székely kongresszussal kapcsolatosan fölmerült az az eszme, hogy mikképpen lehetne a Romániába kivándorolt és ott letelepedett székely családoknak legalább gyermekeiket megmenteni a hazának. Az E. K. E. ezt a kérdést is kezébe vette és a hazai főiskolák nagy részével meg egyezett abban, hogy az E. K. E. a romániai székely családok jómagaviseletű és tehetségesebb gyermekeit haza hozza és az egyes iskolákban elhelyezi. Az intézet aztán gondoskodik, hogy az ilyen ifjak az intézetben 8 éven keresztül ingyen tanítást, szállást, élelmet, tankönyvet s szóval teljes ellátást kapjanak.

Az első ilyen raj már bejött az országba és a nagy magyar Alföld iskoláiban tanulja az elfelejtett edes magyar szót. Az egyesület kitartással tovább folytatja ezt a mozgalmat, mert jól tudja, hogy a vissza hozott és itt emberré nevelt gyermek később haza édesgeti szüleit és rokonait, de ha vissza megy is Romániába mint magyarságában megedzett, művelt férfiú kerül oda, hogy külföldön is becsületet szerezzen a magyar névnek. A mozgalom annyira kedvezően indult, hogy pár év múlva 100 ilyen kivándorolt székely ifju jön vissza az országba.

Mikor a munkától és nyomorúságtól elcsigázott egyik romániai székely apa fiát elkísérte Magyarországra és az E. K. E. képviselőjének átadta, zokogva a földre borult és a földet csókolgatva, áldotta az Istent, hogy magyarul már alig beszélő fiát hazahozhatta.

Házi ipar. Nemesak a székelységnek, hanem az egész magyarságnak és a más ajku lakosságnak is egyik igen jövedelmező mellékfoglalkozása lehetne Erdélyben a házi ipar, ha a házi iparosok több izléssel és csinál dolgoznának. Az E. K. E. ebben az irányban is tett kísérleteket. Oda állott a háziiparos és a közönség közé közvetítőnek. Munkával látta el a szegény népet, kelendővé tette kézi ügyességének termékeit, sőt, hogy az erdélyi házi ipar szebb és izlesebb példányait szélesebb körben megismertesse, háziipari kiállításokat rendezett Debreczenben és Kis-Kun-Felegerházán. Mindkét helyen rendkívül nagy érdeklődéssel fogadták a kiállított tárgyakat és különösen a debreczeni közönség állandó vásárlója lett azoknak. A rövid felelői közvetítés alatt majdnem 20,000 korona megrendelést osztott ki az E. K. E. a székely és más házi iparosok között. Tervbe vette az egyesület az összes erdélyi ilyen iparüzemekről egy nagy képes árjegyzék kibocsátását és a nagyobb városokban állandó háziipari bazárokat szervezését. A kereskedelemügyi miniszter a mozgalom hathatós támogatását kilátásba helyezte.

(Folytatása következik.)

Vegyes hírek.

Az ág. ev. egyházközség lelkesítő állomása — úgy értesülünk — nyugdíjazás által közelebb üresedésbe fog jutni. A jelenleg működő, de gyenge egészségi állapota miatt nyugalmába készülő érdemes lelkész: dr. Schneider Alfréd utódaul Weirich Frigyes, az egyházközség kántor-tanítóját emlegetik, kinek ismeretes buzgóságában és fáradhatatlan tevékenységében a virágzás biztos feltételeit fogja az egyházközség megtalálni. Az általános tisztelőnek örvendő jelölt megválasztása és szereplése elé a legjobb reményekkel tekintünk.

Ifjúsági ünnepély. Megdicőült Erzsébet királyné emlékére a Bethlen-kollégium főgimnáziumának „Kemény Zsigmond önképzőkör”-e 1901. november 20-án, szerdán délután 3 órakor a kollégium nagytermében nyilvános diszgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. XC. zsoltárt éneklő a gyülekezet. 2. Emlékbeszédet mond Metes Péter VII. o. 3. „Könyörgés” cz. költeményt Móra Istvántól szavalja Borbély Gyula VIII. o. 4. Mendelssohn „Viszontlátás”-át éneklő az önképzőkör dalkara. 5. Felolvas Erzsébet királyné életéből Szász Domokos VIII. o. 6. Pósa Lajos „A gödöllői erdő” cz. költeményét szavalja Nemes Sándor VII. o. 7. A Szózatot éneklő az ifjúság.

Az erdélyi ev. ref. egyházkerület jövő évi költségvetését a közgyűlés az utolsó napon tárgyalta. Nem hisszük, hogy valami szándékosság volt a legfontosabb tárgynak az utolsó perczekre való halasztásában; de tény az, hogy a népes közgyűlésből mindössze negyvenkilenczen tárgyalták és szavazták ezt az életbevágó fontos ügyet. Az igazgató-tanács előterjesztése az volt, hogy az egyházközségeknek központiag kezeltek tőkéi után — amennyiben nem személyi járandóságot fedeznek — az eddigi 5% helyett 4% adassék, a hiány többi részét pedig államsegélyből fedeztessék. Nagy Károly theol. tanár indítványt adott be, hogy az egyházközségek vagyonáról az ők megkerdezésük nélkül az egyházkerület ne intézkedjen. Ugron Zoltán gondnok bizalmatlanságot indítványoz az igazgató-tanács iránt a vagyonkezelés kedvezőtlen eredményeiért. Br. Bárfy Dezső és Zeyk Dániel státus-kurátorok védik az igazgató-tanácsot, mely nagy lelkiismeretességgel és önzetlen hűséggel gondolja az egyházi közvagyon; a deficit okát a budapesti házak béreinek feltűnő és váratlan hanyatlásában találják, amely bérhanyatlás valószínűleg csak átmeneti jellegű. A közgyűlés egy szavazattöbbséggel elfogadta az igazgató-tanács betervezett költségvetését. Ugron Zoltán bizalmatlansági indítványára senki más nem szavazott.

Fényes estét rendezett Berdenich Győző budapesti mérnök f. hó 15-én a városi nagytermében az acetylenről szóló előadásával, gyakorlatilag is bizonyítva délelőtti előadását. Ez alkalommal szép hölgyközönség is gyűlt össze, kik a ragyogó világításban igen természetesen még szebbek voltak, s már ez is bőséges indokul szolgálhat arra, hogy e szép világítás mielőbb bevezetessék városunkba. Az előadás után ragyogó fényben tündökölt a piac-tér egyetlen lángkorszorú fényétől.

A polgári leányiskola tornaterme sok panaszra ad okot szakférfiaknak, szülőknék s minden érdeklődőnek. A terem nagyon alacsony és szűk; mozgásra nem alkalmas; bejáratát a sáros udvartól és a hideg külső levegőtől semmi sem választja el. Torna-órakon a fokozottabb mozgás erősebb tudoműködést okoz; és a felhősűrűségben álló minden fertőző anyaggal telített por vastagon rakodik le a növények tüdejére. Ehhez járul, hogy ugyane teremben énekgyakorlatokat is tar-

tanak; ami megint bő alkalmat nyújt a légző-szervek romlására. Ugy tudjuk, hogy ezen teremnek tornázásra egészségtelen és alkalmatlan volta többszörös felszólalás tárgyát képezte a gondnokságban is; nem tudjuk megérteni, hogy mi lehet az oka a gondoskodás hiányának. Ennek a teremnek tornázásra és énekgyakorlatokra való használatát orvos-rendőrileg kellene eltiltani, nem pedig nevelő-intézet keretében minden felszólalás dacára forszírozni. Felkérjük minden illetékes tényező figyelmét erre a tarthatatlan állapotra.

A Sport-egylet tagjainak tudomására hozzuk, hogy a téli szezon órái megkezdődtek s szorgalmas tornázás folyik a kollégium tornatermében minden szerdán és szombaton esti 6—7 óráig.

Széchenyi Miklós gróf püspök tervei. Széchenyi Miklós gróf győri püspök legközelebbi terveiről írják, hogy az új püspök mindenekelőtt a püspökség elhanyagolt gazdaságát szándékozik a mai kor kívánalmainak megfelelőleg instruálni és a legintenzívebb gazdálkodási rendszert behozni. Szekhelyét, a virágzásnak induló Győr városát, egy alapjából újból épülő püspöki palotával óhajta megajándékozni. Az új palota a régi püspökvar helyén fog épülni és ezért a régít tövig leromboltatja. Az építkezés ideje alatt Rákóson a régi püspöki kastélyban szándékozik lakni és onnan fogja kormányozni egyházmegyéjét. Egy ily fényes palota a régi Széchenyi, Eszterházy és Batthyány nevű egyházejedelmek emléket fogja feleleveníteni. — Bizonyára Gy. Fehérvárt is szép volna a püspöki palota megfelelő nagyságú. Végül is ne csak kaszaryakból álljon a remek fekvésű szép vár.

A láthatatlan tinta. Érdekes fölfedezésre jutott Varga Sándor turkevei kertésztanító. A növényi rostok boncsolása és préselése közben egy ízben valamelyik növényből egy olajszűrt, de aromatikussá fehér folyadék cseppent ki. És addig vizsgálta, addig próbálta, míg végre rájött, hogy az a bizonyos aromatikussá növényi nedv egyike a legpompásabb tintáknak. Ez a tinta ugyan fehér és nyomot nem hagy a papírosra, de hát mégis tinta, és az írást, mit vele csinálunk, nem mossa le az eső sem, sőt el lehet azt olvasni még esztendő múlva is. Hanem van egy nyitja az olvasásának. Mielőtt az ilyen tintával írott papírról olvasni akarnánk, előbb meg kell melegíteni. És az átmelegedés közben lassan-lassan vörössé, majd feketéssé válnak az eddig láthatatlan sorok. Szép ez a találmány, és főként érdekes. A szerelmes emberek titkos levelezései, ilyen tintával írva, meg vannak óva az avatatlan, kíváncsi szemektől. Hisszük is, hogy kapva-kapnak majd a Varga uram bűvös tintáján.

Koronás asszonyok. Az Egyesült Államok milliárdos asszonyai között mest érdekes divat hódít. Jó dolgukban már nem tudnak mit tenni legújabban tehát koronát viselnek. A koronázás azonban minden pompa és ceremónia nélkül megy végbe. Egyszerűen megrendelik és kifizetik az ékszerésznél a koronát, s odahaza a komorna vagy a frizér mamzell a fejükre teszi. Vasuti- vagy fagygyu-királynék, valamint petroleum-, acél-, dohány- és disznóhizláló-pénzkirályok feleségei olyan koronát viselnek amilyet akarnak. Így a többek közt Mrs. John Jacob Astor és Mrs. Clarence Mackay az angol királyné koronájának utánzatát rendeltek meg. Mrs. Howard Gould fejét az olasz királyné koronájának mása díszíti. Mrs. Charles Yerks mint spanyol királyné tetszeleg magának, míg Mrs. Bradley Martin Jozefin császárné koronáját viseli, ami csekély öt millió koronába került neki. Érdekes egy ilyen társaságot látni, ahol csaknem Európa összes uralkodónéinak koronája képviselve van s szórja vakító fényét a mesésen kivilágított ragyogó termekben. Most már csak az van hátra, hogy a tisztelt milliárdos urak Európa uralkodóinak trónusait rendeljék meg maguknak az íróasztal elé.

Irodalmi esemény. Igen, az! Eseményszámba megy a magyar irodalomban a „Magyar humorisztikus Naptár” megjelenése. A közönség évről-évre áhitattal lesi azt a napot, melyen e naptár a sajtót elhagyja, s a könyvesboltokban ez időtájt nem is igen keresnek más könyvet, mint az egészséges humor e kincsesházat. — Az előtünk fekvő VII-ik évfolyam egy beltartalom, mint külalak tekintetében valóban meglepetést keltő. Tizenkilencz színbem nyomott borítékképe dicséretére válnék egy Munkácsy ecsetének is. Beltartalmát olvasva pedig nem is csodálkozhatunk azon, hogy e naptár közkincsévé vált olvasóközönségünknek s a nyomdával, mely kizárólag e naptár elkészítésére alakult, öt nagy szedőgépet s négy óriási gyorssajtót volt kénytelen beszerezni. hogy e naptár rengeteg példányát a kellő időre elkészíteni képes legyen, amire 100,000 korona kötbér kötelezi. — A megjelenés napján már is 50,000 példány fogyott el s a még megmaradt csekély készlet 60 fillér bolti áron megrendelhető a naptár kiadóhivatalában Budapest, V., Honvéd-utca 10.

Gyomorbajosoknak! Orvosi véleményekben és elismerő iratokban etvágytalanság, gyomorgyengeség, emésztési zavarok főfajás (ha az gyomorbajból származik) és sok egyéb gyomorbaj ellen a legmelegebben, sőt sokszor a hála szerfölött magasztaló kifejezésekkel ajánlják és dicsérik a Brády-fele Máriacelli gyomorceppeket. A Máriacelli gyomorceppek, kipróbált hatásuknál fogva, tényleg világhírűek örvendnek s azok csekély ára — kis üvegben 40 kr. nagy üvegben 70 kr. — lehetővé teszi, hogy mindenki egy kitűnő házi-szerhez jusson. Kapható a legtöbb gyógyszerárban; de határozottan Brády-fele Máriacelli gyomorceppeket kell kérni s vigyázat kell a védjegyre és aláírásra, hogy utána az utána az utána meg legyünk védve.

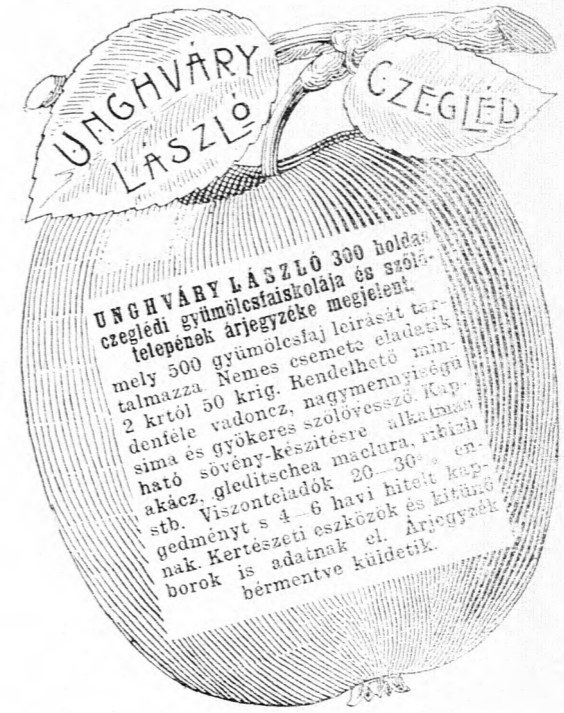
Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Sz. 2238—1901.
tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Hauptkornu Martin lui Mátyás végrehajtást szenvedő elleni 246 kor. 68 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék kerületében a vizaknai kir. járásbírósa területén levő, Pókafalva község határában fekvő, a pókafalvi 148 sz. tjkvben A + 3—5 rend 342. 344. 1068., 1675. 1676. hr. sz. a. felvett végrehajtást szenvedő nevű álló ingatlanokra az árverést 1120 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1901. évi december hó 2-ik napján d. e. 10 órája Pókafalva községhez tartozó leendő megtartása nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-ezikk 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-ez. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságot.

Kelt Vizaknán, 1901. évi július hó 26-án.

Korinsky Győző,

kir. aljbíró.

3658 1—1

Kerttulajdonosok figyelmébe.

Alólirt tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy nálam az őszi vagy tavaszi ültetésre többféle növény eladó, u. m. 200 drb juharfa, Acer Negundo és Platanoidis 4 éves szép fák, 2000 galagonya (Crataegus) kertelésnek való, továbbá többféle diszfa és bokor, 400 drb éves gyümölcsfa, alma, körte, meggy, kajszinbarack, nagy gyümölcsű egres és veres szőlő.

Az árakat, melyek jutányosak, levél útján szívesen közlöm. Kertek készítésére és régi berendezés átalakítására is vállalkozom.

Tisztelettel

Geisler Ágoston,

Maros-Ujvár.

3667 1—1

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetés 10 szóig 40 fillér, azon túl minden szó 4 fillér. A hirdetés bélyegdíjmentes. Levélbeli tudakozásra szívesen válaszolunk, ha postabélyeg mellékeljük. Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel.

Aki állást vagy személyzetet keres, küldje be címét a német helyszerzőnek a következő címmel: **Stellen-Boten Braunschweig.**

Csak RETHY-felet fogadjunk el!

A valódi Rethy-féle pemetefü-czukorka csak a készítőnél vagy az alábbi gyógyszerárakban kapható

Nagy-Enyeden: U Kovács József és Papp János gyógyszerárakban. Maros-Uvártt: László József gyógyszerárakban.

Az emberi erő megújítására

és hanyatlásának megakadályozására por-talan szert találtak fel. Akik erősebbnek, ügyesebbnek, egy próbára menve egy száz litros könyvet Ez az a csodaszert, mely már ezeket mentett meg, akik pázartól bántak ifjúságukban az istennője ellenével. Alulról jövevény-ezért infúzió ezek számára küld a csomagban orvosszert és használati utasításokat. Ezek a házi orvosokkal mindenki önmagát gyógyíthatja. Évek óta tartó testi és szellemi gyengeséget sikerrel lehet vele gyógyítani. Különösen azok számára való az orvosság, akik otthonuk orvoslás ezelőből nem használják el. A bérmentezett levelet a következő címre kell küldeni: State Medical Institute 94 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. America. 3629 8-3

Hirdetmény.

Alóiról zárgondnok ezennel közhírré teszi, hogy a néhai id. Kosa Bezaék István és neje Császár Anna hagyatékát képező s alább megnevezett földek 1902. évi január hó 1-től 1907. évi december hó 31-ig terjedő 6 évre hasznbérbe fognak kiadattai.

1. A Csombord előtti tag 59 1/2 hold szántó és kaszáló, kikiáltási ára évi 1902 kor, banatpenz 200 korona.

2. A szenterzsébeti gyümölcsösök kikiáltási ára évi 80 korona.

3. A postakertbeli szántóföld kikiáltási ára évi 60 korona.

4. A farkaspataki szántóföld kikiáltási ára évi 24 korona.

Az árverés 1901. évi november hó 25-én délután 2 órakor fog a zárgondnok lakásán megtartatni.

Árverezni óhajtok tartozni az árverés megkezdése előtt 10% banatpenzt letenni; zárt ajánlatok is elfogadhatnak.

Az árverési feltételek a zárgondnok lakásán az árverés napjáig bármikor betekintheők.

Nagy-Enyed, 1901. november hó 7-én.

Cirner J. József

3653 3-3

zárgondnok.

Svájci óra-ipar.

Csak 16 kor.

Százezernek, tiszteketk postá, vasut-és rendőrszolgálatok, valamint mindenkié, kinek jó órára szüksége van, szíves tudomására hozzuk, hogy mi az eredeti genfi 14kar, elektro-arany-plaque remontoir órák „Glas-hütte” rendszer egyedül elarusítását átvettük. Ezen órák antimagnetikus precíziós szerkezettel vannak ellátva, legpontosabban vannak szabályozva és kipróbálva és minden egyes óraért három évi írásbeli jóváallást vállalunk. Az óratok, melyek három fedélből, egy rugós fedélből (Savonette) állanak, pompás és legdivatosebb kiállítások és az újonnan felállított abszolút változtatlan amerikai, góldin ércből készülnek, azonkívül egy 14karat, aranylemezzel vannak aronva, miáltal oly eredeti hasonlatosságuk a valódi arany órákhoz, hogy még szűkebb által sem különbözethetők meg. 200 korona értékű valódi arany óráról. A világ eredeti órája, mely soha sem veszíti el valódi arany kinézetét 10.000 utánrendelést és körülbelül 3000 dicséret levelet kaptunk 6 hónap leforgása alatt. Ára egy úri vagy női órának csak 16 kor, vám-és bérmentve. Minden órához egy börtök ingyen. Legdivatosabb és lelegegységesebb arany-plaque-láncok urak és hölgyek részére (nyakláncok is) a 3, 5 és 8 korona. Minden meg nem felelő óra kérés nélkül visszavetjük, miáltal semmi kockázat. Szétküldés utánvegy a pénz előzetes kiküldése ellenében. — Rendelvények intézendők: Uhren-Versand haus „Chronos” Basel I. (Schweiz). Levelek Svájcba 25 fill., levelezőlapok 10 filléres bélyeggel ellátva küldendők. — Magyar levelezés.

3470 12-3

Nagyenyedi kiegészítő takarékpénztár r. t.

Alaptőke: 200.000 korona.

Elfogad betéteket évi 5% ra. Elővétel kötelező nyújtatásra és betétkészítésre.

Nyitva minden hétköznap délelőtt 9—12 óráig.

Egy kis ipar

— verek részére — könnyű módon és csekély kiadás sal mindenféle ruhát. Szabadalmazott, versenyen kívüli cikk nélkülözhetetlen, nagy szükséglet és eladás. Sok haszon biztosítva. Portos levelek Meyer Ernő címére Kispestre intézendők. 3649 2-4

Nagy megtakarítás

érhető el a ruhák vegyészeti festése és tisztítása által.

Műhelyemet a női ruhák vegyészeti úton való tisztításához a legújabb találmányu géppel látam el.

A legújabb módszer szerinti tisztítók bármily dúsán díszített selyem vagy gyapjú ruhákat minden fejtes nélkül, eszben, szép tisztán és gyorsan, úgy, hogy színöket és állásokat nem hagyják el. **VARGA FERENCZ** Nagy-Enyed, Alszeg-utca 4. 3611 8-20

Van szerencsem a n. é. Lővőcsőg tudomására hozni, hogy helyben, a Magyar-utca 43. számú házban

nagy kosáráru-raktárt

Előszörtem tud az összes gyarmatból kikerülő mind menü kosararuk a t. vevőközönség, rendelkezésre állanak; ugyanazon árak mellett mint azok eddig egyenesen a fegyverzetben lévő gyarmatnál voltak beszerezhetők.

Kívánatra nagy illusztrált árjegyzekemet ingyen és bérmentve küldöm.

Rendkívüli, az árjegyzekben elő nem forduló tárgyakról — mint pl. a szakmában vágó **díszműtárgyak**, a gazdaság körül használatos **kosarak, szekérek** stb. — költségvetéssel mindenkor s szívesen szolgálak.

Kiváló tisztelettel

KRÁLIK VILMOS

3610 11-20

kosararu-gyáros.

Nagy választék saját készítményű gyermek-kocsikban.

Tánger József ezelőtt Vajda Péter

általános közkedveltségnek örvendő férfi- és női divat-üzlete

NAGY-ENYEDEN.

Ajánlja az őszi és téli, valamint iskolai idényre már teljesen beérkezett igen sok szép és olcsó újdonságait, u. m.:

Férfi- és fiu-kalapok, ingek, gallérok, nyakkendők, Kézélők, zsebkendők, a legjobb és a legtartósabb czipők, harisnyák, Alsóruházatok és férfiruha-kelmék igen nagy választékban.

Nemkülönböztetve raktárom **női divat-osztályát** a legújabb

Színes és fekete selymek, bársonyok,

Gyapjú és gyapot ruhaszövetek,

Fekete női ruhakelmék,

Flanelek és nagyon szép mosó barchetok,

Téli kendők, sálók,

A legújabb ruhadiszek, bellés stb. árakkal dusan felszerel-

tem és azt olcsó szabott áron becsátom a n. é. hölgyközönség rendelkezésére.

A midőn még igen tisztelt vevőimnek üzlettem iránt már eddig is tanusított szives bizalmát megköszönöm, ígérem, hogy azt jövőre is kiérdemelni és megtartani mindig főtekrévemnek tartom.

Magam a n. é. közönség jóindulatu pártfogásába ajánlva, maradok

kiváló tisztelettel

Tánger József.

3594 9-12

BALLA BÉLA

f város alapára b. rendezett friss hus és finom hentes-áru különlegességek üzletét ajánlja.

Hol található naponta frissen vágott legjobb minőségű marha-, borju-, sertés- és juh-hus, ugyancsak finoman pácolt sonka, nyelv és mindenféle húsfélék; fehér szott füstölt és paprikázott szalonnák, házi olvasztású sertés-zsír. Többféle finom kolbász-áru, szalvaladé és tormás-virsli.

A t. fogyasztó közönség szíves figyelmébe kívánom ajánlani, hogy üzletem újalakításánál hentes-műhelyem is újabb találmányu gépekkel látam el, hol kiváló szakismeretű egyének által készülnek finom hentes-áruim, melyek felülmúlhatlanul jobbak, mint az idegen helyekről ide hozottak és másod vagy harmad kézből megszerezhető hentes-áruk.

Előnyösen ismert jó hírnevű üzletemben személyes vezetésem alatt történik úgy kiszolgálát, mint minden ami nagybecsű vevőim teljes megnyugtatására szolgál, hogy minden irányban figyelemmel és pontossággal lesznek kiszolgálva.

Szalonna és zsír nagybani vételénél igen előnyös árkedvezmény nyújtatik.

Szíves pártfogásukat kérve, nagybecsű vevőköröm figyelmébe ajánlva magam

kiváló tisztelettel

BALLA BÉLA.
Nagy-Enyed.

5930 19-3

Millic hölgy használja a

„FEEOLIN”-t.

És ez csak háziorvosát, hogy a „FEEOLIN” nem-e a legjobb kozmetikai szer a kéznek, a hajnak és fogaknak! A legújabb találmányú árú és a legcsunabb kezek előadó, üde, finomságot és alakot nyer a „Feeolin” használata által. A „Feeolin” 42 legnemesebb és legirrissebb növényből előadott szappan. Jótálmánk továbbá, hogy az arc redői és ráncai, bőrtáji, (mitesszer) és ar. pörsecek (wimmerli) stb. a „Feeolin” használata által nyomtalanul eltűnnek. A „Feeolin” legjobb hajszítató — hajjelölő — és hajszépitő szer, megakadályozza a hajhullást, a megkopaszodást és a fejtelegéséktől megóv. A „Feeolin” egyben a legirrissebb és legújabb fagyasztó szer. A ki a „Feeolin”-t alá adón szappan helyet használja, fiatal és szép marad. Kötelezőnek magunkat a pénz azonnali visszacsodására ha a „Feeolin” használata nem sikeres. Egy darab ára 1 kor., 3 darab 2,50 kor., 6 darab 4 kor., 12 darab 7 kor. Egy darab után portó 20 fillér, 3 darabon fölül 60 fillér. Utánvétől 60 fillérel több. Megrendelhető FEITH M. úr ak irában Bécs, VII. Mariahilferstr. 88.

3480 1-52